

6114/50.3

19 September 1950.

22 SEPT 1950

St/HP

15332

Excellentie,

Naar aanleiding van hetgeen in de REA-vergadering van 12 September jl. over de landbouw-integratie werd besproken, moge ik U bijgaand een nota doen toekomen waarin de bezwaren tegen het vanwege Uw Ministerie opgestelde plan nog eens zijn samengevat.

Deze nota is het resultaat van een bespreking, welke over dit onderwerp heeft plaats gehad met vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën, het Directoraat-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen en het Centraal Plan Bureau. Deze nota geeft derhalve het standpunt weer van het Regeringscommissariaat voor het Europees Herstel Programma, het Ministerie van Financiën, en het Directoraat-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen, terwijl zij tevens het voorlopig standpunt representeert van het Centraal Plan Bureau.

Ik moge Uwer Excellentie in overweging geven van Haar zijde deze nota ter kennis te brengen van de REA.

Zo Uwe Excellentie, alvorens daartoe over te gaan, het voor gewenst mocht houden over deze nota nog contact te doen opnemen, bestaat dezerzijds gelijk vanzelf spreekt, daartoe de volledige bereidheid.

De Directeur

Drs. E.H. van der Beugel.

Zijner Excellentie den Heer Minister
van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening
Bezuidenhoutseweg 30,
's-Gravenhage.

c.c. Dr. P.J. Verdoorn- C.P.B.
Mr. L. de Block- Fin.
Drs. Th.C. Hijzen- B.E.B.

Min B2, 792M.64.7/1263

19/9 50

6117/503

*De discussie om
concept, dat
deur nog door
eenige Ministers
keken moet
en dat ik
een heelge's kan
gied. De kofpa-
geden 1 ter zullen
hok te worden
morgen kunnen
worden beperken
JAP*

Enige opmerkingen naar aanleiding van de d.d. 4 Augustus 1950 door de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening aan de R.E.A. aangeboden nota, betreffende de integratie van de Europese landbouw.

Tegen de nota, welke op 4 Augustus 1950 door de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening aan de R.E.A. werd aangeboden en welke handelt over de integratie van de Europese landbouw, bestaan de navolgende bezwaren:

1) In de nota wordt ervan uitgegaan, dat voor een aantal landbouwproducten een intra-Europese verhandelingsprijs zal worden vastgesteld. Gevreesd moet worden, dat hieruit een prijs verhogende tendentie zal resulteren. In de eerste plaats is namelijk de eis gesteld, dat deze prijs productieverhoging moet helpen teweeg brengen. Dit impliceert in het algemeen, dat deze prijs hoger zal zijn dan de thans tot stand komende prijzen.

Kan men daartegenover wellicht nog aanvoeren, dat onder bepaalde omstandigheden ook een matige stabiele prijs productie verhogend kan werken, ernstiger is, dat van de landen die thans het meest protectionistisch te werk gaan een sterke druk zal uitgaan om de prijs zo hoog mogelijk te stellen. Immers, hoe hoger deze prijs, hoe minder subsidies behoeven te worden betaald, teneinde te kunnen bereiken, dat de productie welke men wenst te handhaven, in stand blijft. Gevreesd moet worden, dat in de controlerende Raad van Ministers, waarvan in de nota sprake is en waarin met een gekwalificeerde meerderheid wordt beslist, niet voldoende tegenwicht tegen bedoelde druk zal kunnen worden opgeleverd.

2) Van de in de nota vervatte suggesties kan geen noemenswaardige prikkel tot grotere efficiency worden verwacht. In de eerste plaats zal van een dergelijke prikkel voor de verschillende producenten nauwelijks sprake zijn in verband met de onder 1) genoemde prijsverhogende tendentie. Bovendien zullen verschuivingen in de productie in de richting van de meest efficiënte producenten praktisch niet optreden. De duurder werkende producenten zullen immers door subsidies in staat worden gesteld de productie voort te zetten. Weliswaar kan daartegen worden betoogd, dat de nationale regeringen uit budgetaire overwegingen aanleiding zullen vinden tot het treffen van maatregelen om de productie efficiënter te maken, teneinde zodoende de betaling van subsidies te beperken, doch - gelijk onder 1) reeds werd aangeduid - er moet worden gevreesd, dat veeleer de gemakkelijke weg van prijsverhoging zal worden gekozen om aan de subsidiebetaling zo veel mogelijk te ontkomen, dan de moeizame weg van het efficiënter maken van de productie.

- 3) In de nota wordt gesteld, dat het in standhouden van een Europese prijs met zich brengt, dat importen van buiten het gebied slechts onder een gemeenschappelijk regime daarbinnen kunnen worden toegelaten. Ter nadere toelichting is vermeld, dat aldus voorkomen wordt, dat wereldmarkt-overschotten een indirecte bedreiging gaan vormen voor de Europese landbouw.

Er bestaat zeker aanleiding te voorkomen, dat surplus-voorraden tegen dumping-prijzen op de Europese markt worden afgezet. In de praktijk, waar moet worden gevreesd, dat de vastgestelde Europese prijs zal tenderen naar de hoogste kostprijs, zal hieruit naar te verwachten is, echter een verwerpelijk protectionisme resulteren, hetwelk met name onaanvaardbaar zou worden t.a.v. de import van grondstoffen, waar lage grondstofprijzen een bestaansvoorwaarde voor de veredelingsproductie vormen.

- 4) Het van Nederlandse zijde bij de O.E.E.C. ingediende Plan van Actie voor Europese Economische Integratie (Plan Stikker) beoogt een efficiëntere productie en kostprijsverlaging tot stand te brengen door middel van het opheffen van intra-Europese handelsbelemmeringen, als gevolg waarvan het concurrentie-beginsel in sterkere mate zijn rol zal kunnen vervullen. Daarentegen wordt in de suggesties, vervat in de nota, welke door de Minister van Landbouw werd ingediend, door het wegvallen van de vrije prijsvorming, dit beginsel zijn kracht ontnomen. Er bestaat derhalve een duidelijk verschil in strekking tussen dit Plan en de bedoelde suggesties.

Op het punt van de subsidies is zelfs van een rechtstreekse tegenstrijdigheid sprake. In het Plan Stikker wordt voor het vormen van één grote Europese markt de eis gesteld tot opheffing van de aan bepaalde bedrijfstakken verleende subsidies. In de thans aan de orde zijnde suggesties vervullen deze subsidies echter juist een belangrijke rol.

Het schijnt bijzonder ongewenst, in aansluiting aan het Plan Stikker, bij de O.E.E.C. een plan voor een zó belangrijke bedrijfstak als de landbouw in te dienen, dat op fundamentele wijze van het oorspronkelijk ingediende plan afwijkt.

- 5) In verband met de reeds meerdere malen genoemde tendentie tot prijsverhoging, welke de suggesties inhouden, moge hier tenslotte nog worden gewezen op de consequenties, welke een dergelijke tendentie voor de algehele sociaal-economische toestand speciaal voor ons land zou hebben. In verband hiermede zou hetgeen in de nota van de Minister van Landbouw is vervat, ook op grond van zuiver binnenlandse overwegingen een bedenkelijke kant kunnen hebben.

Om bovengenoemde redenen schijnt het ongewenst
een en ander te Parijs in de thans voorliggende vorm
aan de orde te stellen.

's-Gravenhage, 19 September 1950.